

Vatan yagonadir,  
Vatan bittadir!

2011-yil  
4-aprel  
N:14  
(66815)

ISSN – 2010-6092

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqib boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

9-Aprel – Amir Temur tug'ilgan kun

Quyosh nurlarida lahzalar zarhal,  
Ko'klam sabolari kelar salomga.  
Ta'zim keltiraman ko'rganda har gal,  
Otdan hech tushmagan aziz bobomga!

Oygul SUYUNDIQOVA

## Vodiyning lobar qizi

Beqasam libosi,  
qirq o'rim sochlari-  
yu iroqi do'ppisi  
o'ziga yarashgan  
Dilnavoz vodiyning  
lobar qizlaridan.

Bu yil unga  
Zulfiyaxonim qizlari  
safidan munosib  
o'rin olish baxti  
nasib etdi.

Yo'lingiz vodiya  
tushib, Dilnavozni  
so'roqlasangiz,  
qidirib ko'p ovora bo'lmaysiz. Boisi,  
viloyatda tashkil etilgan «Iqtidorli qizlar»  
klubi raisi, «Kamolot» yoshlar ijtimoiy  
harakati faoli bo'lgan Farg'ona Davlat  
universiteti talabasi Dilnavoz  
Qo'ldoshevani ko'pchilik yaxshi taniydi.  
Tanibgina qolmay, tengdosh dugonalari  
unga juda havas qilishadi. Bu serqirra  
ijodkor qizimizning qo'lga kiritayotgan  
yutuqlari ham salmoqli.

2008-yili yosh ijodkorlarning Respublika anjumanida qatnashib, g'oliblikni qo'lga kiritdi. «Kelajak ovozi» Respublika tanlovining «Badiiy ijod va publitsistika» nominatsiyasi bo'yicha g'olibi bo'ldi.

Kitob o'qish Dilnavozning eng sevimli mashg'uloti. Kitobxonligi 2009-yili Respublika miqyosida o'tkazilgan «Yil kitobxoni» tanlovida qo'l keldi, faxrli 2-o'rinni egalladi. 2008-2010-yillarda viloyat yosh ijodkorlari o'rtasida o'tkazilgan «O'zbekiston – Vatanim manim», «Marg'ilon mushoirasi» ko'rik-tanlovlari hamda bilimlar sinovining viloyat bosqichida ona tili va adabiyot fanidan 1-o'rinni qo'lga kiritib, tengdoshlari, ustozlari ishonchini oqladi.

Ijod namunalari «Turkiston», «Tong yulduzi», «Gulxan», «Saodat», «Sinfdosh» kabi respublika nashrlarida tez-tez chop etiladigan ijodkor qizimizning yaqinda «Hayratlar ash'ori» nomli she'riy to'plami bosmadan chiqdi. Farg'onalik yosh ijodkorlarning «Marg'ilon gulshani» nomli to'plamiga ham o'n beshdan ziyod she'rlari kiritilgan.

Sportning inson hayotida tutgan o'rni beqiyosligini yaxshi anglagan Dilnavoz sportning suzish turi bilan shug'ullanishni kanda qilmaydi.



# Temuriylar ijod olamini

*Hurmatli o'quvchi! Biz Amir Temurning davlatchilik, harbiy, bunyodkorlik, bog'dorchilik va boshqa sohalarda olib borgan faoliyati haqida gazetamizning o'tgan sonlarida juda ko'p ma'lumotlar berganmiz. Bugun esa Amir Temur va temuriylar davri adabiyoti, san'ati to'g'risida so'z yuritamiz.*

## 1. TEMURIY SHOIRLAR

Manbalarda temuriylar davrida o'ttizdan ortiq shoirlarning yashab o'tgani haqida ma'lumotlar bor. Hazrat Alisher Navoiy bobomiz Amir Temur davrida ijod qilgan yigirma ikkita temuriy ijodkorlarning ism-shariflarini yozib ma'lum qilgan. Ular orasida Husayn Boyqaro, Xalil Sulton, Ulug'bek Mirzo, Boysung'ur Mirzo, Abulqosim Bobur Mirzo, Shoh G'arib Mirzo va boshqalar bor.

Bu davrda o'zbek tilida Mavlono Lutfiy, Mavlono Atoyi, Mavlono Amiriy, Mavlono Yaqiniy, Mavlono Gadoyi, Mavlono Muqimiy, Mavlono Latifiy, Haydar Xorazmiy, Durbek, Sayyid Hasan Ardasher, Ahmadiy kabilar yashab, ajoyib she'r va dostonlar yaratdilar. Shu bilan birga, forsiy-zabon shoirlar – Amir Qosim Anvar, Mavlono Kotibiy, Hoja Ismatillo, Mavlono Bisotiy, Mavlono Yahyo Sebak, Mavlono Tusiy, Bobo Savdoyi, Mir Shohiy, Mavlono

Sharafiddin Ali Yazdiy, Mavlono Muhammad

Muammoyi, Hoja Mas'ud Qumiylar ham she'riyatning turli janrlarida barakali ijod qilishgan.

Samarqandda o'sha davrning eng atoqli shoirlari jam bo'lgan edi. Mavlono Kamol Badaxshiy ularga sardorlik qilardi. Ulug'bekning o'zi ham she'rilar yozar, uning she'riyat haqidagi tushunchalari nihoyatda yuqori bo'lganini Sakkokiy o'z qasidalarining birida alohida ta'kidlab o'tgan.

Ulug'bek Mavlono Lutfiy she'rilarini XV asrning mashhur shoiri Salmon Sovajiy she'rlari bilan teng ko'rgan edi.

Aziz bolalar, siz temuriylar davrida ijod qilgan shoirlardan – Hazrat Alisher Navoiy va Zahiriddin Muhammad Bobur haqida yetarlicha ma'lumotga egasiz, shu bois ham ular haqidagi so'zimizni muxtasar qildik.



Hurmatli o'quvchilar! O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi Respublika bolalar kutubxonasi, O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi va «Tong yulduzi» gazetasi hamkorligida joriy yilning aprel oyidan sentabr oyiga qadar yurtimiz Mustaqilligining 20 yilligiga bag'ishlab «Mustaqillik madhi bolalar ijodida» nomli ijodiy ishlar ko'rik-tanlovi boshlanganini ma'lum qilamiz.

## TANLOV

Mazkur tanlovda umumta'lim maktablarining o'quvchilari o'zlarining ona Vatan, Mustaqillik, el-yurt, ta'lim muassasalari haqidagi ijod namunalari (she'r, hikoya, qatna, insho hamda mutolaa qilgan asarlari bayoni) bilan ishtirok etishlari mumkin.

Eng yaxshi asarlar Mustaqillikning 20 yillik bayrami arafasida kitob holida chop etiladi.

Bunday qulay imkoniyatni qo'ldan chiqarmay desangiz, zudlik bilan ishga kirishing. Tanlovga yuborilgan ijod namunalari «TIMES NEW Roman»da 14 shriftida ikki-uch betdan oshmasligi lozim. Shuningdek, 4x5 hajmdagi fotosuratigizni ham qo'shib yuborishni unutmang.

Ijod namunangizni quyidagi manzilda kutib qolamiz: Toshkent, 100000, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 47-uy. Respublika bolalar kutubxonasi Tel.: 233-25-15, 233-17-91. Elektron manzil: bolalarkutubxonasi@uzedu.uz

## 2. AMIR TEMUR SAROYIDA

Amir Temur va temuriylar davrida rassomchilik, naqqoshlik san'ati ham yuksak taraqqiy etdi. Dunyoga mashhur Kamoliddin Behzod va Shoh Muzaffar nomlari davrning eng ko'zga ko'ringan namoyondalari sifatida tilga olinadi.

Amir Temur saroyida Abdulla ismli musavvirning yashab ijod etgani haqida ham ma'lumot bor. Samarqandda Xo'ja Abdulhay, Mavlono Shahobiddin Abdulla, Mavlono Zahiriddin Azhar, Ustod Shamsiddin, Junayd Naqqosh, Pir Ahmad Bog'ishamoliy va boshqalar kitob bezash ishlari bilan mashg'ul bo'lishgan.

Hoja Mirak Naqqosh xitoy chinnisini yasash va unga bezak berishda tengi yo'q usta bo'lgan.



Tarixchi Mirxondning yozishicha, u keyinchalik soat yasab, yog'och sandiqqa o'rnatgan.

O'sha paytlar xattotlik san'ati ham rivoj topgan. Sulton Ali Mashhadiy, Rafiqiy taxallusini olgan Mir Ali Majnun, Kamoliddin Mahmud, Xo'ja Abdulqodir Guyanda kabi xattotlar bu san'atni yuqori pog'onaga ko'tarishga munosib hissa qo'shgan.

Biz o'sha davr manbalarida musiqa san'ati ravnaqiga ham guvoh bo'lamiz. Samarqandda raqqosalar, xonandalar va musiqachilar ko'p edi. Ular orasida Darvesh Ahmad Qonuniy, Sulton Ahmad «Devona», Sulton Ahmad Udiy Samarqandiy, Mavlono Devonai Samarqandiy va boshqalar ajralib turardi.

To'liqin HAYIT

## OLAMSHUMUL IXTIROLAR



Fotoapparat. Eng birinchi sifatli fotosurat 1826-yilda fransuz Jozef Neps tomonidan olingan.

Telefon. Birinchi telefonni 1876-yilda amerikalik ixtirochi Aleksandr Bell kashf qilgan. Telefonning

qo'ng'irog'i bo'lmagan, uni oradan ikki yil o'tgach, boshqa bir muhandis o'ylab topgan. Birinchi abonent esa dastlab hushtak orqali chaqirilgan.



Abdulla SHER

## OQSAROY

haqida rivoyat

Kesh shahri «Qubbat al-ilm val-adab» («Ilm-u adab qubbasi») degan sharfli nom olgan. Bog'-u bo'stonlari, maysazorlarining tarovati va go'zalligi, ayniqsa, bahor ayyomida tom-u devorlarga maysalar bilan qoplangani tufayli uni «Shahrisabz» («Yashil shahar») deb ataganlar. Oqsaroy ana shu go'zal maskanda bunyod etilgan.

Oqsaroyning qurilish tarixi haqida xalq orasida esa mana bunday rivoyat bor:

Kunlardan bir kuni Sohibqiron Amir Temur ota yurti Shahrisabzda bir bino qurdirishga ahd qiladi. U shaharga kelib, jamoatni yig'ib, niyatini bayon etibdi:

– Ko'ngil bir bino qurdirmoq istaydur. Ota yurtimda bunyod etilg'usi bu bino olamda yakka-yu yagona bo'lmog'i, ta'rifi olamg'a tarqab, inson zotini hayron

«Orom» umumiy o'rta ta'lim beruvchi bog'cha-maktab markazi haqida gap ketganda, nafaqat poytaxtimizda, balki viloyatlarda ham o'ziga xos o'quv maskani sifatida alohida e'tirof etishadi.

Hozirgi kunda barcha maktablarda fan oylig'larini o'tkazish yaxshi an'anaga aylangan. Bunday tadbirlar «Orom»da ham o'z samarasini bermog'da. Bilim maskani rahbari Gulnora Qo'chqorova tashabbusi bilan maktabda «Teatr oyligi»ni o'tkazish ham bir necha yillardan buyon tajriba qilinmog'da.

## TOMOSHA ZAVQLI O'TDI

Shu kungacha «Alpomish», «Sohibqironning yoshligi», «Layli va Majnun», «Tarix sahifalarida» kabi bir necha asarlar maktab sahnasi yuzini ko'rdi.

Yaqinda ta'lim rus tilida olib boriladigan 5-«G» sinf o'quvchilari ustozlari Dilfuza Umarova rahbarligida N.V.Gogolning «Revizor» nomli komediyasini sahnalashtirishdi. Bolajonlardan ularning ota-onalari ham o'z yordamlarini ayamaganlari bois tomosha zavqli o'tdi.

Nargiza ABDULLAYEVA





Kichkintoy muxlislarimiz soni kun sayin ortib borayotgani bizni quvontiradi. Ustozlarning ham jajji shogirdlaridan umidlari katta ekanligini tahririyatimizga kelayotgan maktublar oqimidan bilib oldik. Demak, o'quvchilar qatori ustozlar ham «KICHKINTOY»ga befarq emas ekanlar. Sahifamizga kelgan maktublar bilan dillashamiz.

# KICHKINTOY

Behzod besh yosh bo'lishiga qaramay, anchagina tartibsiz edi. Konfet qog'ozini doimgidek bog'chaga kiraverishdagi daraxt tagiga tashlar, chiqindi qutisini turtib o'tardi. Ochilib turgan gullarni uzmasdan qo'ymasdi...

Bugun bog'chada hashar o'tkazildi. Jajjilar bog'cha bog'idagi gul ko'chatlarini tartibga keltirishdi, daraxtlar tagini yunshatishdi. Bog'cha o'palari yordamida bog'ni yanada kengaytirishdi. Behzodga esa o'zi tashlagan chiqindilarni yig'ib olish topshirildi. Avvaliga bekor o'tirib zerikdi va erinibgina ish



## QUVONCHIGA SHERIK BO'LAMAN

Assalomu alaykum aziz «KICHKINTOY»! Mening iqtidorli, odobli, do'stlariga mehribon shogirdim Hilola Safarboyevani sizlarga tanishtirgim keldi. U maktabda o'tkazilgan bilimlar sinovida birinchi, tumanda ikkinchi, «Yangi avlod – 2010» bolalar ijodiyoti festivalining viloyat bosqichida faxrli o'rinni egalladi va ikkinchi darajali Diplom bilan taqdirlandi.

Hilolaning mitti hikoyasi gazetada bosilsa, uning quvonchiga sherik bo'lardim. Azzatjon AZIMOVA, Xonqa tumanidagi 40- maktabning birinchi toifali boshlang'ich sinf o'qituvchisi

boshladi. Ishga kirishib ketib, o'rtoqlariga, bog'cha o'pasiga ko'chatlarni ekishda yordamlashdi. Oradan yillar o'tdi. Hozir u 4-sinfda o'qiydi. Har gal bog'cha yonidan o'tayotganida, o'zi

## BOG' ZAVQI

o'tqazgan daraxt va gullardan zavqlanardi. Kuni kecha esa o'z uyini va maktabi bog'ini yanada gullab yashnatishda bosh-qosh bo'ldi.

Hilola SAFARBOYEVA, Xonqa tumanidagi 40- maktabning 6-«A» sinf o'quvchisi



## BJLAG'ONLAR, TOPJING-CHJ?

Ustozimiz bo'sh o'tirishimizni sira xohlamaydilar. Hatto tanaffuslarda ham o'yin topshiriqlar, topishmoqlar-u tez aytishlar bilan vaqtimizni unumli o'tkazishimizni tayinlaydilar.

Yaqinda men ham gazetadagi skanvordlardan, quvnoq bosh qotirishlardan ruhlanib, sinfdoshlarimga savol berdim:

Sakkizta sakkizni shunday joylashtirib qo'shingki, javobi ming chiqsin, dedim. Ular esa uch xil usulda javob tayyorlashdi. Shunda ikkinchi va uchinchi usul haqida o'ylanib qoldim. To'g'rimikan? Siz, aziz bilag'onlar, bunga nima deysiz?

1) 888 + 88 + 8 + 8 + 8 ----- 1000	2) 888 + 88 + 976 + 8 + 984 + 16 → 8+8 ----- 1000	3) 888 + 8 + 896 + 88 + 984 + 16 → 8+8 ----- 1000
------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------

Asror RO'ZIBOYEV, Qashqadaryo viloyati, Qarshi tumanidagi 25-maktab o'quvchisi

qoldirmog'i lozim. Boshqa bunday bino hech kimsa tomonidan hech qachon, hech qayerda qurila olmasligi shart. Orang'izda ana shunday tengsiz binoni qurish qo'lidan keladigan usta bormu? Bor bo'lsa, nishon bersun, bosh-oyoq kiyintirib, ot hadya qilay. Bino bitgach, ko'nglimga o'tirsa, bo'yi baravar tillo-zar beray, – debdi.

Jahongir shartni ikki bora qaytarsa ham, hech kimdan bir sado chiqmabdi. Uchinchi bor murojaat qilganda, olomon orasidan oddiygina bir yigit chiqibdi:

– A'lo Hazrat, siz aytgan binoni men qurib beraman. Sovg'a-salomlar-u hadyalar keyin! – debdi.

Sohibqiron bu sershaxt yigitga bir muddat tikilib, rozilik bildiribdi. Yigit imorat qurilishiga astoydil kirishib, bor humari, aqlidrokini ishga solibdi. Uch yil deganda bino qad ko'tarib, ichki va tashqi bezagigina qolibdi, xolos. O'shanda usta bino gumbazidan bir zanjimni yerga ikki-uch quloq yetkazmay osiltirib qo'yibdi. Buning ma'nosini hech kim bilmabdi. Shundan keyin usta g'oyib bo'libdi. Bu

gap Temurbekning qulog'iga yetib boribdi. – Ustani qayerdan bo'lmasin, tezda topib keltiringlar, – deb buyuribdi jahongir.

Bu yog'i Mag'ribdan mashriqqacha, u yog'i Samarqanddan Bag'dodgacha izlashibdi. Ammo ustadan darak topisholmabdi. Bino chala holda qolib ketibdi.

Oradan uch yil o'tibdi. Bir kuni Temur mashvarat qilayotganida, eshik og'acha ichkariga kirib:

– Hazrat Sohobqiron, o'zi gadoy bo'lib gadoymas, darvesh bo'lib darveshmas, bir kishi huzuringizga kirishni talab qilayapti, – debdi. Amir Temur kirishga ijozat beribdi. U kishi Temur



bekka ro'baro' bo'lgach, debdi:

– Olampanoh, men o'sha siz dunyoda yakka-yu yagona bo'lishi kerak degan binoning ustasiman.

Amir Temur darg'azab bo'lib: – Meni aldab, qochib ketgan bu bebosh ustaning loyiq jazosi nima? – debdi. Shunda usta:

– Shohim, men sizning oldingizda gunohkor emasman. Menga bir-ikki nafar ishonchli kishilaringizni qo'shib, Shahrisabzga jo'natsangiz, ular binoni ko'rishsin. Ana o'shanda nega birdan g'oyib bo'lib, uch yil ko'zingizga ko'rinmay yurganimning sababini bilasiz. To'g'ri yo'l tutganim isbotlansa, omon qoldirarsiz, nohaq bo'lsam, o'ldirarsiz, – debdi.

Hamma vaqt «yetti o'lchab, bir kes» qabilida ish tutadigan jahongir o'ylanib qolibdi-da, so'ngra mulozimlariga binodan xabar olishni buyuribdi. Borib ko'rishsa, zanjir yerga tegay-tegay deb turganmish. Qaytib kelishgach, usta Sohobqironga binoning ikki-uch quloq cho'kkanini, agar o'sha vaqtda unga ichki-tashqi bezaklar ishlanganida, cho'kish natijasida devorlar

## KITOBXONLAR

Navro'z BELLASHUVI bayrami arafasida Yozyovon tumani yoshlar ijtimoiy harakati Kengashi tuman xalq ta'limi bo'limi Axborot resurs markazi bilan hamkorlikda tuman maktablari o'quvchilari o'rtasida «Kitobxon – 2011» ko'rik-tanlovi o'tkazildi. Tadbirda o'ttizta umumta'lim maktablarining 200 nafardan ziyod o'quvchilari qatnashdi.

Qizg'in o'tgan bellashuvlarda 30-umumta'lim maktabining «Mushtariy» jamoasi birinchi o'rinni, 22-umumta'lim maktabining «Nurli kelajak» jamoasi ikkinchi o'rinni, 13-umumta'lim maktabining «Umid nihollari» jamoasi uchinchi o'rinni egallashdi.

G'olib kitobxonlar Diplom va qimmatbaho sovg'alar bilan taqdirlandilar. Muhammadjon MAHMUDOVI, Marg'ilon shahri

2011 – «Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik yili»

## TO'RTKO'LLIK TADBIRKOR

Shahrimizning eng ko'zga ko'ringan tadbirkorlaridan bo'lgan Dildora opa To'xtaboyevaga ko'pchilik qizlar havas qilishadi. Dildora opaning lazzatli tortlari-yu, mazali shirinliklarini yesangiz, ta'mi og'zingizda qoladi. Opa shirinliklarni pishiribgina qolmay, pazandalik sirlarini biz qizlarga ham o'rgatib kelyapti. Shuningdek, saboqlar davomida bizga o'rinni maslahatlar berib, hayotga tayyorlab boryaptilar. Kelgusida chaqqon va mehnatkash kelin bo'lishimiz lozimligini uqitradilar. O'zo'rmda qattiqqo'llik ham qiladilar.

O'tgan yili shahrimizda yangi bozor ishga tushirildi. Dildora opa bozor hududida yangi sex ochib, yanada ko'proq qizlarni ishga jalb qilishni, shogirdlarini ko'paytirishni niyat qilib qo'ydi.

Darhaqiqat, opadan ham hunar, ham hayot saboqlarini o'rganib, har tomonlama ibrat olsak arziydi.

Fazilat RAHMATULLAYEVA, Qoraqalpog'iston Respublikasi, To'rtko'l Bank kolleji talabasi

darz ketib, bezaklar allaqachon to'kilib ketgan bo'lardi, degan gapni aytibdi. Amir Temur ustaga ishini davom ettirishga ruxsat beribdi.

Bir yildan keyin qurilish bitibdi. Haqiqatan ham, dunyo-dunyo bo'lib, bunday binoni ko'rman ekan. U Amir Temurga yoqibdi va usta bilan bino sharafiga katta ziyofat beribdi. Sohobqiron, bino bu dunyoda oqlik va poklik ramzi bo'lib, viqor bilan qad kerib tursin, degan niyatda unga Oqsaroy deb nom qo'yibdi.

Bizgacha Oqsaroy ulkan peshtoqining ikki chekkasi va saroyning bir qismigina yetib kelgan. Bundan ikki asr muqaddam qulab tushgan baland peshtoq to'qining eni 22,5 metr, balandligi 50 metrdan oshgan. Oqsaroy hozirgi holatida ham salobatli va go'zal.

Ulug' bobomiz Amir Temur Hazratlarining bu bino peshtoqiga bir paytlar: «Agar shon-shavkatimizga shubha qilsangiz, biz qurdirgan imoratlarga qarang», degan so'zlarni bejiz yozdirib qo'ymaganiga dil-dildan ishonch hosil qilamiz.

# YURAKDA JOY BOR



Bugungi kunda yoshlarimizning yuksak ma'naviyat va madaniyat sohiblari etib tarbiyalashga katta e'tibor qaratilmoqda. Tarixdan ma'lumki, ajdodlarimiz o'ta madaniyatli insonlar bo'lishgan. Shuning uchun ham Sharq xalqlari madaniyati doimo havas bilan tilga olingan. Kichiklarning kattalarga qo'lini ko'ksiga qo'yib salom berishi sizga yuragimda joy bor degan ma'noni anglatadi. Yoki bo'lmasa, yoshlarning «labbay», «xo'p bo'ladi», deya kattalarning xizmatiga shay turishlarini ko'rib, behad quvonamiz. Ana shunday ibratga boy odatlarimiz farzandlarimiz ongiga bolaligidanoq singdirib borilsa, yuksak ma'naviyatli farzandlarni tarbiyalashga erishamiz.

Mavluda RAHIMOVA,  
Toshkent moliya va iqtisodiyot  
kolleji ona tili va adabiyot o'qituvchisi

# XADICHANING «MUSTANG»!



– Rasm chizish jon-u dilim! – deydi Surxondaryo viloyati, Termiz shahridagi 13-maktabning 3-«D» sinf o'quvchisi Xadicha ABDUKARIMOVA. U rasm chizishga juda qiziqar ekan. Yosh bo'lsada, rasm chizish bo'yicha ko'pgina tanlovlarda ishtirok etib, faxrli o'rinlarni qo'lga kiritibdi. Quyida Xadichaning «Mustang» deb nomlagan rasmini e'tiboringizga havola qilmoqdamiz.



# IMKONIYATLAR YETARLI!

Zukko o'quvchi! Yurtimizda sizlarning puxta bilim olishingiz va kelajakda komil inson bo'lib yetishishingiz uchun barcha sharoitlar yaratilgan. Zamonaviy usulda qurilgan maktab, litsey va kollejlarda ta'lim olayotgan o'quvchilar o'zlari uchun yaratilgan barcha imkoniyatlardan to'liq foydalanyaptilarmi? Bu haqda Toshkent Bank kolleji o'qituvchi va o'quvchilari o'z fikrlarini quyidagicha bayon qiladilar:

# BEDORLIK BILAN O'RGAN

Azamat SHAHOBIDDINOV,  
«Buxgalteriya hisobi» bo'limi talabasi:

– «Beshikdan to'qabrgacha ilm izla» iborasini ko'p eshitamiz. «Qobusnoma» asarida ham ilm olish madaniyatiga urg'u berilib, «Biror ilmni egallamoqchi bo'lsang, bedorlik va sergaklik bilan mukammal o'rgan, qayd et va takror qil», degan ibrat yozilgan. Bilimimizni mustahkamlash uchun qiziqishimizga qarab, kollejimiz qoshidagi 40 ta fan to'garaklaridan biriga qatnashamiz. Zamonaviy talablarga javob beruvchi Pentium 4 kompyuterlarida bema'lol ishlay olamiz. Bu imkoniyatlardan to'liq foydalangan holda, kelgusida nufuzli oliyoghlardan biriga kirish niyatidaman.



# USTOZGA HURMAT

Umida ZOKIROVA, «Bank ishi» bo'limi talabasi:

– Bizga ma'lumki, o'zbek adabiyotida pand-nasihat ruhidagi asarlar yetarli. Ustozlarimiz bizga «Qutadg'u bilig», «Turkiy guliston yoxud axloq» asarlaridan parchalar keltirib, o'zaro hurmatda bo'lishimizni ta'kidlaydilar. «Adabiyot – so'z san'ati» to'garagida kattalarga hurmatda, kichiklarga izzatda bo'lishni o'rganmoqdamiz. Biz, eng avvalo, ustozlarimiz hurmatini joyiga qo'yishimiz darkor, deb hisoblayman. Yuqorida nomi tilga olingan asarlarda yozilishicha, ilm oluvchi tolib ustozga ehtirom ko'rsatib, kamtarlik va tavoze bilan ilm sirlarini o'rganishi lozim. Bu bilan u ustozini iltim qilgan bo'ladi.

# SIZDA-CHI?..

## UNDA KECH BO'LADI...

Gulnoza SAIDMAHMUDXO'JAYEVA,  
«Bank ishi» bo'limi talabasi:



– Bizga yaratilgan imkoniyatlarga javoban kelajakda o'z kasbimning yetuk mutaxassisi bo'lib yetishishim kerak, deb o'ylayman. Buning uchun hozirdanoq puxta bilim olishim zarurligini anglab yetganman. Shu sababli, har kuni darsdan so'ng Axborot resurs markazida bilimlarimni oshiraman. Afsuski, ayrim kursdoshlarim (ular juda oz) ilmga layoqat va qobiliyatlari bo'la turib, buning qadriga yetmaydilar. Bir kun kelib, ular, albatta, pushaymon bo'lishadi. Biroq, unda kech bo'ladi.

# GO'ZALLIKKA TALPINADI

Yoshlarning ongu-shuurini boyitish, ularni odobli, axloqli qilib tarbiyalash biz ustozlar oldidagi mas'uliyatli vazifa, deb bilaman. O'quvchilarga to'g'riso'zlik, poklik kabi insoniy fazilatlaridan saboq berishni ham ana shu vazifaga kiritaman. Tezkor zamonamizda mamlakatimiz yoshlarining puxta bilim olishlari uchun barcha sharoitlar yetarli ekan, bu imkoniyatlardan to'liq foydalanish zarur. Kollejimiz talabalari chet tillarini o'rganishga juda chanoqlar. Shundan bo'lsa kerak, lingafon xonasi doimo o'quvchilar bilan gavjum.

O'quvchilarga ilm berish bilan birga, ularni go'zal qalbli qilib tarbiyalash lozim. Go'zal qalb esa ezgulik bilan to'ladi. Shundagina, u vayron qiluvchi emas, yaratuvchi bo'lib shakllanadi.

Umida HAKIMOVA,  
«Tillar» kafedrasini yetakchi o'qituvchisi

Mana, aziz o'quvchilar, ilm olish, o'zaro hurmat, qoleversa, siz uchun yaratilgan imkoniyatlar xususida biroq fikrlashib oldik. Bu haqda sizning ham shaxsiy fikringiz bo'lsa kerak, shundaymi? Uni tengdoshlaringiz bilan o'rtoqlashing, maktublaringizni kutamiz.



«Quvnoq tanaffus»ning quvnoq muxlislari, bahorgi ta'til kunlarida miriqib dam olib, yangi kuch, g'ayrat bilan o'qishlarni boshlab yubordingizmi? Navro'z saylining taassurotlari qanday bo'ldi?

Ayrim tengdoshlaringiz ta'til taassurotlarini biz bilan o'rtoqlashishga ham ulgurishdi. Quyida ulardan saralab, sevimli sahifangizni tayyorladik.

## BIZDA NAVRO'Z SHUNDAV O'TADI

Navro'z – yosh-u qarining sevimli ayyomi. Ayniqsa, biz bolajonlar bu bayramni juda yaxshi ko'ramiz. Sababi, u bahorgi ta'tilni ham boshlab keladi.

Ta'tilimiz bayram tantanalari bilan yanada qiziqarli, maroqli o'tadi.

Bu yilgi Navro'zimiz ham juda ajoyib o'tdi, bahor taomlari: halim-u sumalaklarga, ko'k somsa-yu chuchvalaralarga rosa to'ydik. Milliy taomlarimiz qishlog'imizga tashrif buyurgan chet ellik mehmonlarga ham juda yoqdi. Ulardan biri bizni ayyom bilan tabrikladi, ikkinchisi esa o'zbek xalqiga atalgan qo'shig'i bilan qutladi.

Men qo'limdan kelganicha ularga tilmochlik qildim, qishlog'imiz bilan tanishtirdim.

Xullas, bizda shunaqa, Navro'z bayrami har yili juda zo'r o'tadi.

Sojida RAVSHANOVA,  
Buxoro viloyati, G'ijduvon tumanidagi 63-ixtisoslashtirilgan maktab-internatning 7-«B» sinf o'quvchisi



## QIZLAR SOCHIDA TOLBARGAK



Qishning sovuq kunlaridan zerikkan ko'ngillar ko'klarning muattar mushk-anbaridan musharraf bo'lmoq ilinjida boychechak misoli bosh ko'tardi, jonlanib, tonggi quyosh kabi yorishdi. Qalblarimizni olam-olam quvonch-u shodliklarga, shirin his-tuyg'ularga to'ldirib kelgan Bahoroy bu yil serfayz, barakali, umidbaxsh keldi.

Zero, uzoq qishdan so'ng ko'kda quyoshning yuz ko'rsatishi, qirlarda maysa giyohlarning nish urishi xalqimiz uchun haqiqiy shodiyonadir. O'rik novdalarida gullar, qizlar sochida tol bargak, yigitlar qo'lida boychechak...

Toshkent shahar, Hamza tumanidagi 170-maktabning «Yosh ijodkor» to'garagi a'zolari qalblarida kechgan bunday ajib tuyg'ularni «Har kuning Navro'z bo'lsin!» mavzusidagi kecha orqali maktabdoshlari bilan o'rtoqlashishdi. Ayniqsa, 8-«A» sinf o'quvchisi Farishta O'rinovala ijrosidagi «Gullar» raqsi, qizlarjonning Bahoroyga atalgan she'rlari barchani maftun etdi. Munisa Shokirova boshchiligidagi «Bo'yoqlar jilosi» to'garagi a'zolarining Navro'z ayyomiga bag'ishlab chizgan rasmlari ko'rgazmasi hamda devoriy gazeta barchaning diqqat markazida bo'ldi. «Gulxan» jurnali Bosh muharriri o'rinbosari Muhabbat Hamidova hamda «G'uncha» jurnali bo'lim muharriri Zahra Hasanova bilan bo'lgan qizg'in muloqot bayramning yanada qiziqarli, mazmunli o'tishiga hissa qo'shdi.

Maktab direktori Mavjuda Ergasheva, «Yosh ijodkor» to'garagi rahbari Zuhra Mavlonovalar barchaga Navro'z tilaklarini bildirib, tadbirga yakun yasadilar.

OFTOBOYIM

## Qizg'anchiq quyoncha

## TOPISHMOQLAR



Kitob, ayniqsa, ertak o'qish jon-u dilim. Ta'til kunlari esa kitob o'qish uchun eng qulay palla.  
O'qigan ertaklarimdan ta'sirlanib, ta'tilda o'zim ham ertak yozishga urinib ko'rdim.  
U Sizga ham yoqadi, degan umiddaman.

Bor ekan-da yo'q ekan, och ekan-da to'q ekan. Yaqin o'tgan kunlarda bir qizg'anchiq Quyon bo'lgan ekan.

Bir kuni uning uyiga Ayiqpolvon kirib kelib:  
– Quyonvoy, senda ozgina asal topilmaydimi? Shu tobda biram asal yegim kelyaptiki, – debdi.  
– Voy, qo'shnijon, asalim tugab qolgandi-ya, bo'lsa, jonim bilan berardim, – debdi shalpanquloq ayyorlik bilan.

– Mayli, hechqisi yo'q, xijolat bo'lma, Quyonvoy, Olmaxondan so'rarman, – deya chiqib ketibdi pahmoq...

Oradan bir hafta o'tib, Quyonning uyiga xolasi mehmonga kelib qolibdi. Uyida esa sabzi tugab

qolgan ekan. Darhol qo'shnisi Ayiqpolvonning uyiga boribdi-da:

– Pahmoqvoy, senda ozroq sabzi topilmaydimi, uyimga mehmon kelib qolgandi, – debdi muloyimlik bilan.

Ayiqpolvon uni ochiq chehra bilan qarshi olib, darhol tomorqasidan sabzi, unga qo'shib karam va yong'oqlardan ham xaltachaga solib beribdi.

Bundan Quyonvoy xijolat bo'libdi, uyatdan qizarib, Ayiqpolvonga debdi:

– Biram saxiy ekansanki, men bo'lsam, o'sha kuni seni aldagandim, uyda asalim turib, bermabman-a... Endi men ham hech kimdan hech narsani qizg'anmayman...

Qissadan hissa shuki, qizg'anchiq bo'lsangiz, uyaliq qolasiz.

Arafat TOLIBJONOVA,  
poytaxtimizdagi 26-maktabning 3-«A» sinf o'quvchisi



Oq yer ochdim,  
Qora don sochdim.

Tap-tap etadi,  
Ursam, uchib ketadi.

Hindistonning xini bor,  
Xinida ko'p qizi bor.  
Qizlar peshonasida,  
Donagina xoli bor.

Mahfuxaxon  
JALOLDINOVA,  
Andijon viloyati, Andijon tumani

## NIYOZNI

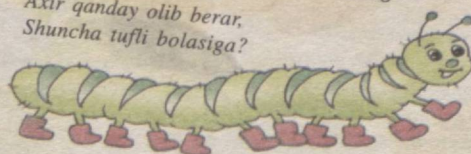
Juda oson yig'latish,  
Ukajonim Niyozni.  
Qo'lga «ari» deya, bas,  
Bersangiz bir piyozni.



## QIRQ OYOQQA

Juda qiyin qirqoyoqning  
Otasiga, onasiga.  
Axir qanday olib berar,  
Shuncha tufli bolasiga?

Yunus ABDUSAMAT,  
Toshkent viloyati,  
Zangiota tumani





Bahorning kelishini bot-bot eslatib turadigan satrlarni eshitganda, yuragimiz xapriqadi. Ko'z o'ngimizda bepoyon dasht-u dalalar, qirlar bag'rida lovullab turgan lolazorlar namoyon bo'ladi. Shunda bahorni sog'inganimiz bilinadi. Asrimizning zabardast shoiri Abdulla Oripovning maftunkor she'rlari kirib bormagan xonadon yo'q. Har tong madhiyamiz yangrayotganda, Vatanga bo'lgan cheksiz sadoqat va mehr timsoli bo'lgan shoirimizning marjon kabi tizilgan misralarini mushohada etishga oshiqamiz.

Navro'z kuni tavallud topgan Abdulla Oripovning qaynoq satrlarida bahor tarovati barq urib turganiga guvohimiz.

Ayni kunlarda tavalludining 70 yilligi keng nishonlanayotgan ustozning adabiyot ixlosmandlari bilan o'tkazib kelayotgan ijodiy kechalari qalblarga bahoriy kayfiyat bag'ishlagan bo'lsa, ajabmas...

Biz ham Abdulla akani tabarruk yoshlari bilan qutlagan holda «Tong yulduzi» gazetasi ixlosmandlariga shoirning yangi she'rlaridan ilinishni lozim topdik.

## Sen bahorni sog'inmadingmu?

### Abdulla ORIPOV,

O'zbekiston Qahramoni, Xalq shoiri

#### MARTABA

Bir ulug' martaba tilayman Sizga, Uning mohiyati Haqqa tegishli. Desinlar, falonchi tegishli bizga, Vatanga tegishli, xalqqa tegishli.

#### XALQIM

Men uchun or eding, or bo'lg'in, xalqim, Mudom ezgulikka yor bo'lg'in, xalqim. O'zbeksan, o'zbekday qaddingni keril, Norlar orasida nor bo'lg'in, xalqim.

#### YANTOQ VA TUYA

Yantoqning tomiri uzoqqa ketar, Bardoshda tashsizdir yantoqxo'r tuya. Unisin odamlar tikan deb atar, Bunisin kamsitar tuyasan, deya.

Ularning qismati ajabdir, ajab, Faqirlik evazi – ozod nafasdir. Gul bo'lsang, qaygadir qo'yarlar qadab, Magar ohu bo'lsang – joying qafasdir.



#### MASAL

Devorlardan oshib Tushmay o'raga, Bo'ri kirib oldi Bir kun qo'raga.

Qo'rada yetimcha Qo'zi bor edi. Ona mehriga u Chindan zor edi.

Bo'ring qorasi Ko'ringani choq, «Onam», deb yugurdi Unga qo'zichoq.

Masalning davomini O'zing o'yla, bas, Sen qo'zi emassan, Yetim ham emas.

#### ISKANDAR VA SHOJR

– Iskandar, – deyishsa tuproqdan shu on Yuz mingta Iskandar ko'taribdi bosh. Aslida bittasin tanigan jahon, Qolgani shunchaki nomdosh, ismdosh.

Yo'qlama o'tkazsang agar jo'rttaga, Ahli shuaroning kasbiga doir. Mingtasi chiqardi «Men» deb o'rtaga, Aslida ularning bittasi shoir.

### RANG TANLASHDA ADASHMANG...

Bahor quchog'ini gullarga to'ldirib keldi. Borliqning betakror qiyosini qog'ozga tushirishga oshiqing. Rang tanlashda adashmang, bayonchilikdan yiroq yuring. Tahririyatimizga kelayotgan xatlardan sizning ijodingizda yilt etib chaqnagan satrni ko'rsak, quvonchimiz ko'kka yetadi. Bahor boshingizga gullarga burkangan toj qo'ndirsa, ajabmas.

Hozircha tengqurlaringizning bahoriy kayfiyatidan bahramand bo'ling!

#### AMIR TEMUR BOBOMIZ

Amir Temur buyuk bobom, Suyuklardan suyuq bobom. Dunyo ichra nomi ketgan, Sohibqiron ulug' bobom. Yurtga qildi katta xizmat, So'ngra topdi katta hurmat. Biz ularni qadrlaymiz, Har bir so'zi erur hikmat.

#### O'RJK GULI

Bahor fasli kelganda O'rigimiz gullaydi. Gullariga tikilsam, Oppoq nurga o'xshaydi. Gullarini ko'rganda Zavqim yanada jo'shar. Bolarilar g'izillab, Mehrimga mehr qo'shar.

Sevara UMARALIYEVA, Jizzax viloyati, Baxmal tumanidagi 45-umumta'lim maktabining 6-sinf o'quvchisi



#### QALDIRG'OCH

Olis-olisdan shoshib, Uchib keldi qaldirg'och. Baland tog'lardan oshib, Yetib keldi qaldirg'och.

Tabiat bag'rin ochib, Shoshib keldi qaldirg'och. Xonamizga charx urib, Zavqqa to'ldi qaldirg'och.

Uni ko'rib, lol qoldim, Loy tashirdi tungacha. Uyimizda in qurdi, U bugungi kungacha.

Risolatxon IBRAGIMOVA, poytaxtdagi 296-maktabning 7-«V» sinf o'quvchisi



#### LOLAJON

Lola, lola, lolajon, Toqqa chiqarsan nega. Pastda kimdir nogahon, Ozor berdimu senga?

Bog'imizda o'saqol, Aslo bermayman ozor, Chiroy qo'sh yurt husniga, Gulga to'lsin shu diyor.

Jasurbek KARIMOV, Xorazm viloyati, Urganch shahridagi 5-umumta'lim maktabining 7-sinf o'quvchisi

#### BAYRAM KUNI

Bahor keldi bog'larga, Osmono'par tog'larga. Chiqib ketdi qizg'aldoq, Qishloqdan uzoqlarga.

Yurgin o'rtog tog'lardan, Turfa gullar teramiz. Biz ularni quchoqlab, Onamizga beramiz.

Bayram kuni onamning Bag'ri to'lsin gullarga. Yetib yursin doimo, U ajoyib kunlarga!

Aziza AVAZOVA, Surxondaryo viloyati, Uzun tumanidagi 3-umumta'lim maktabining 8-«B» sinf o'quvchisi



### Istiqlol ilhomlari

#### ONAM

Onam juda mehribon, Toychog'im, deb erkalar. Jahli chiqsa, ch, chunon, Betginamga chappalar.

#### ASAL

Bo'lmayin deb men kasal, Doim yeyman ko'p asal. Kuchga to'lib yuraman, Ari bilan jo'raman.

#### BAHOR

Qir-adirlar yasandi, Gulga to'ldi bog'imiz. Varraklarim uchganda, Pastda qoldi tog'imiz.

Cho'pon buva yaylovda, Qo'zichoqlar ko'paydi. Bir ayollar o'tovda, Doshqozonni kovlaydi.

Navro'z keldi elimga Sumalakdan totib ko'r. Bir gap keldi ko'nglimga, Nima bor bahordan zo'r?

Nurislom RAZZOQOV, Toshkentdagi 97-maktabning 7-sinf o'quvchisi



Hurmatli shaxmat muxlislari! Xabaringiz bor, 27-mart kuni poytaxtimizdagi «Interkontinental» mehmonxonasida hindistonlik mashhur shaxmatchi Vishvanatan Anand va yurtdoshimiz Rustam Qosimjonov o'rtasida xalqaro o'rtoqlik uchrashuvi o'tkazildi. Ushbu bahsning «Sport» televidiokanalni orqali qariyb olti soat davomida to'g'ridan-to'g'ri namoyish etilganini ham bilasiz.

Birinchi ustozim onajonim bo'lgan, – deydi Anand. – 14 yoshimda mamlakat chempioni va xalqaro toifadagi sport ustasi bo'lib tanilganman. 18 yoshimda esa xalqaro toifadagi grossmeyster unvoniga ega bo'lganman. Shuning



«SHAXMAT O'YNASHNI ONAM O'RGATDI?»

2004-yilgi jahon chempionati g'olibi hamyurtimiz Rustam Qosimjonov va amaldagi jahon chempioni Vishvanatan Anand o'rtasidagi mazkur xalqaro o'rtoqlik uchrashuvi O'zbekiston Madaniyat va sport ishlari vazirligi, «O'zbekiston madaniyati va san'ati forumi» jamg'armasi hamda Respublika shaxmat federatsiyasi hamkorligida tashkil etildi. Bundan asosiy maqsad, mamlakatimizda shaxmatni yanada ommalashtirish, yoshlarni sportga, shu jumladan, «aql gimnastikasi»ga bo'lgan qiziqishlarini kuchaytirishdan iborat.

Ikki kuchli grossmeyster bahsi tezkor shaxmat («match-rapid») bo'yicha to'rt partiyadan iborat bo'ldi. Birinchi partiya durang natija bilan yakunlandi. Ikkinchi partiyada Qosimjonov uchun g'alaba qushishga bir necha imkoniyatlar paydo bo'ldi, ammo tezkor shaxmat ustasi Anand bu vaziyatlarni bir zumda yo'qqa chiqardi. Keyingi partiyalar mehmon shaxmatchimiz foydasiga hal bo'ldi. – Shaxmat o'ynashni 6 yoshimdan boshlaganman.



uchun ham sport yo'lini bolalikdanoq tanlash lozim deb o'ylayman. Va bu borada qilinayotgan barcha ishlar mamlakat miqyosida ulug'lanishidan mamnun bo'ldim.

Men yurtimizning kuchli shaxmatchisi Rustam Qosimjonovni 1999-yildan buyon bilaman. U bilan Sent – Luis va Korsikadagi bahslarda uchrashganmiz. O'shanda bellashuvlarimiz juda qiziqarli o'tgandi. Bugun esa Qosimjonov bilan o'rtoqlik o'yini o'tkazishdan tashqari, o'zbekistonlik iqtidorli shaxmatchi bolalar bilan seminar-trening o'tdim. Ular bilan dona surisharkanman, mamlakatingizda shaxmatga e'tibor yuksak darajada ekanligini angladim. Demak, bu yurtdan hali ko'plab chempionlar yetishadi!

Ma'mura MADRAHIMOVA tayyorladi

USTOZDAN O'ZGAN SHOGIRD

ustozlari va tengdoshlari qalbini ham faxr va g'ururga to'ldirgandi.

– Vetnamlik Nguyen Anxoy bilan bo'lgan bahslashuvimda esa o'z imkoniyatlarimni qay tarzda to'g'ri yo'naltirishni o'rganib oldim, – deydi Nodirbek biz bilan suhbatda. – Hindistonlik Iniyen, Rudraksh Paridalar, eronlik Muhammad Huseyn Torbani, Kouchaki Penchak Jaber, xitoylik Vong Van Tat, vemamlik Nguyen Xuinx, Minx Txien, qozog'istonlik Ramazon Jalmaxonov bilan bellashuvlar bahona do'stlashib ham oldik.

Nodirbekning ushbu musobaqa g'oliblari qatorida e'tirof etilishi Filippinda o'tkaziladigan Osiyo chempionatiga yo'llanma olishi uchun imkon yaratdi. Hozirda qahramonimiz ustozlari Ruslan aka bilan Filippin musobaqasiga tayyorgarlikni boshlab yuborgan.

O'tgan yilning oktabr oyi ham shaxmatchimiz uchun ajoyib imkoniyatlarni boshlab berdi. U Gretsiyada o'tkazilgan jahon chempionatida ishtirok etib, 124 nafar shaxmatchi o'rtasida o'tkazilgan musobaqalarda 6-o'rinni egallashga muvaffaq bo'ldi.

Yaqinda Urganch qurilish kollejida 7 yoshdan 70 yoshgacha bo'lgan ishtirokchilar o'rtasidagi bahslar Nodirbekni yana bir bor sinovdan o'tkazdi. «Blis»(5 daqiqalik) turnirda u ustoz Ruslan Niyozmetovni dog'da qoldirdi. Shuningdek, 14 nafar ishtirokchi muso-

baqalashgan kattalar o'rtasida o'tkazilgan viloyat chempionatida 7-o'rinni egallab, kuchsiz emasligini isbotladi.

Ishonamizki, Nodirbek



Vishvanatan Anand ta'kidlaganidek, kelajakda jahon chempioni bo'lib, O'zbekiston nomini yanada ulug'laydi.

Muhabbat XO'JAMURODOVA

Jajji shaxmatchi Nodirbek Yoqubboyev Korazm viloyatining Hazorasp tumanidagi Pichoqchi qishlog'ida joylashgan 5-umumta'lim maktabining 3-sinf o'quvchisi. Uning opasi Nilufar ham yaxshi shaxmatchi hisoblanadi. Ularga «aql gimnastikasi» mashqlarini otasi Murod aka Iskandarov o'rgatgan. Hozirda Nodirbek Urganch shahridagi Olimpiya zaxiralari kollejining shaxmat to'garagi a'zosi.

8 yoshlilar o'rtasida shaxmat bo'yicha o'tkazilgan O'zbekiston chempionatida g'oliblikni qo'lga kiritgan Nodirbek uchun shaxmat olami o'zining beqiyos imkonlarini tuhfa eta boshladi.

Xitoy mamlakatida o'tkazilgan Osiyo chempionatidagi ishtirokida u qit'aning turli mamlakatlaridan kelgan 23 nafar ishtirokchi orasida 9 imkoniyatdan 7 ochko jamg'arib, 3-o'rinni band etdi. O'shanda kichik shaxmatchimizga Osiyo shaxmat federatsiyasining kubogi, bronza medali va 3-darajali Diplom topshirilishi nafaqat uning, balki ota-onasi,

Qizim Umida maktabdan xomush qaytdi. Choyiniyam apil-tapil ichdi-yu, xonasiga kirganicha qaytib chiqmadi. Undan xavotir olgan onasi xonadan kayfiyati buzilib chiqdi.

– Tinchlikmi? – so'radim mening ham xavotirim ortib.

– Dugonasi Salimanning otasi chet elga ishga ketuvdi. Og'ir betob bo'lib kelibdi. Jarrohlik yo'li bilan bitta buyragini olib tashlashibdi. Ishlagan joyida sovuqqa oldirgan ekan. O'rtog'ining otasi uchun qizingiz ham ezilib o'tiribdi.

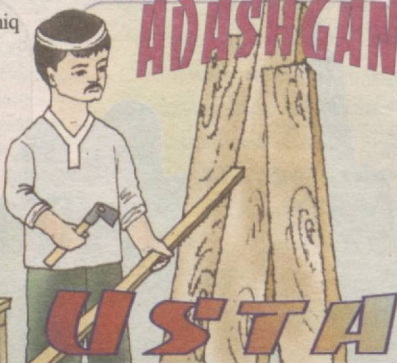
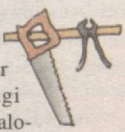
Salimanning otasini yaxshi taniyman. Qo'li gul usta. Bizning uyimizni ham ko'tarib bergan. Xorijga ishga ketganidan xabarim yo'q edi. Dam olish kuni ustadan xabar olmoqchi bo'ldim. Fikrimdan qizim Umida ham xursand bo'ldi. Birgalashib uylariga o'tdik. Usta bizni ko'rib, quvonib ketdi. Bir yil avval yo'g'on to'sinlarning bir tomonini bir o'zi bema'ol ko'tarib ketaveradigan odamni bir burda bo'lib qolganini ko'rib, achindim. Yuz ifodamdan sergak

tortgan bemor o'mashibroq o'tirib, siniq jilmaydi.

– Eh aka, nimasini so'raysiz. Shu ko'rgilik ham bor ekan-da. Uzoqdagi daromadga uchib, salomatlikni boy berib o'tiribman.

Q o ' l i m d a n kelgancha ustaning ko'nglini oldim.

Odamlar qo'li bo'shshini oylab kutadigan bu odamning shunday ahvolga tushganidan ranjiganimni yashirolmadim. Ma'lum bo'lishicha, bir tanishi tog'-tog' va dalar berib, ustani xorijda birga ishlashga ko'ndiribdi. U yerga borgach esa ahvol butunlay boshqacha ekanligi ma'lum bo'libdi. Sherigi qaygadir g'oyib bo'libdi. Zax uy, og'ir mehnat... Orta qaytishga esa oriyat yo'l qo'ymaydi. Shu ahvolda ishlagan usta qattiq shamollab, sakkiz oy deganda uyga qaytibdi.



Qizim bilan uyga qaytarkanmiz, bir xayol sira tinchlik bermasdi: usta o'sha yoqda topgan pulini shu yerda ham o'ynab-kulib topardi-ku?! Qarasam, Umida ham churq etmay xayolga cho'mib boryapti: murg'ak qalbidan nimalar kechayotgan ekan?

Shu kundan boshlab Umida noqonuniy yo'l bilan xorijga ishga ketgan odamlar taqdiri bilan qiziqib qoldi. Ular haqida so'rayverib meni ham hol-ujonimga qo'ymaydi. Bu narsaga

bunchalar qiziqib qolganiga hammamiz hayronmiz.

Shanba kuni edi. Hovli o'rtasidagi so'rida choy ichib o'tirsak, Umida kirib keldi. Shoshib yurgan shekilli, yonoqlari lov-lov yonadi. Kiyimlarini ham almashtirmay yonimizga cho'kdi.

– Salima ikkimiz odam savdosiga qarshi kurash mavzusida ssenariy yozib, spektakl tayyorlagandik. Sinfdoshlarimga yoqdi. Endi ustozimiz uni barcha maktabdoshlarimizga ham namoyish etib beringlar, dedi. Tomosha dushanba kuniga belgilandi. Sizlar ham borasizlar-a?

Shu tobda ko'ksimga mayin epkin urilganday bo'ldi. Jajji qizimning dugonasi dardiga sherik bo'la olgani, o'zgalarni ham ogohlikka undashga intilayotgani dilimni yoritdi.

– Albatta, boramiz, – dedim qizimga dalda bo'lishga urinib. – Onang ikkimiz yoningda bo'lamiz. Atrofingga juda ko'p do'stlaring to'planadi, juda ko'p...

Yusuf ABDULLAYEV

**Gulchehra opa**  
Turg'unova ko'p yillardan buyon Sirg'ali tumanidagi 322-maktabda boshlang'ich sinf o'quvchilariga ona tili, matematika va shu kabi fanlardan saboq berib keladi. Opa bilan shogirdlari haqida suhbatlashdik:

– Hozirgi o'quvchilar bilan 10 yil avvalgi bolalar o'rtasidagi farq juda katta. Fan-texnika rivojlanishi barobarida turush-turmushimiz, hayotga bo'lgan qarashlarimiz ham o'zgardi. Hozirgi kunda uyali telefoni yo'q o'quvchilar kam uchraydi.

Texnika vositalari bilan chalg'igan bola o'qishni batamom unutadi.



## BA'RKAMOL AVLOD TARBIVASIDA

Tabiiyki, kitoblarga bo'lgan qiziqishi ham so'nadi. Ammo bu bilan, texnika vositalaridan foydalanishni cheklash kerak, degan fikrdan mutlaqo yiroqman. Shunchaki, har narsadan me'yorida, oqilona foydalanish lozim, deb o'ylayman.

– Bola tarbiyasidagi asosiy e'tibor qaratilishi kerak bo'lgan narsa nima deb o'ylaysiz?

– Avvalo, hamma narsaga mehr bilan yondashish zarur, deb o'ylayman.

Qachonki, qilayotgan ishingizga mehr bersangiz, shundagina uning samarasini ko'rasiz. Bola tarbiyasida ham xuddi shunday. Ko'pincha ota-onalar mendan farzandlanga nisbatan qattiqqo'l bo'lishimni so'rashadi. To'g'ri, qattiqqo'llik, talabchanlikning ham o'ziga xos ijobiy xususiyatlari

bor. Ammo, bola murg'ak qalb, hamisha mehrga tashna. Agar yaxshilab nazar tashlansa, sinfda biroq orqada qolayotgan o'quvchilarga e'tibor berib, to'g'ri yo'lga yo'llasangiz, ulardagi ijobiy o'zgarishni darrov sezishingiz mumkin.

– Kelajak yoshlarini qanday tasavvur qilaisiz?

– O'zbekistonda yoshlarning yaxshi bilim olishlari uchun hamma shart-sharoitlar mavjud. Men yoshlarimizga to'la ishonaman. Ularning erishayotgan yutuqlari haqida eshitib, qalbm g'urur hissiga limmolim to'ladi. Farzandlarimiz juda aqlli va qobiliyatli, faqatgina keragicha e'tibor berib, ularni to'g'ri yo'lga yo'naltirmoq zarur.

MUNIRA,  
o'z muxbirimiz

## SKANVORD

Katta ilon	Gavhar		Katta qon tomiri	Shakldosh so'zlar	Childirma
			Uzoq		
Metall turi	Chopon			«Oq oltin»	Yuzdagi organ
	Yax		Pilla tolasi		
		Tutqun	Proza		Hiyla
				ona	
					Mohir
	Emal				
Duradgor asbobi				Erkak echki	

Tuzuvchi: Fayzulla ABDULLAYEV



### Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,  
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,  
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,  
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:  
To'liqin HAYITOV

Dizaynerlar:  
Fazliddin SHOYODGOROV,  
Olovuddin ORIPOV  
Navbatchilar:  
Axtamqul KARIM,  
Yusuf ABDULLAYEV

Gazeta  
O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida  
0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

### TAHRIR HAY'ATI:

Avaz MARAHIMOV,  
Svetlana INOMOVA,  
Qahramon QURANBOYEV,  
Odina JAMOLDINOVA,  
Jabbor RAZZOQOV,  
Murtazo SULTONOV,  
Feruza JALILOVA  
(Bosh muharrir o'rinbosari),  
Feruza ADILOVA  
(mas'ul kotib),  
Dilmurod RAHMATILLAYEV,  
Dilshoda DADAJONOVA

### Manzillimiz:

Toshkent shahri,  
Navoiy ko'chasi, 30-uy.  
Indeks: 100129.  
Obuna indeksi: 198.  
e-mail: tong1924@bk.ru  
www.tongyulduzi.uz  
Tel: 244-27-25, 244-63-08

Tel/faks:  
(99871) 244-38-10

### «O'zbekiston»

NMIUda chop etildi.  
Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi.  
Haftaning dushanba kuni chiqadi. Shakli A-3,  
2 bosma taqoq.  
ISSN 2010-6092  
Adadi - 68003  
Buyurtma N: J 1448